

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Ordonanță de urgență

pentru modificarea și completarea titlului VIII "Accize și alte taxe speciale" din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor:

- având în vedere desemnarea Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale ca entitate centrală de stocare din România se impune adoptarea de măsuri urgente privind completarea reglementărilor din Codul fiscal care vizează constituirea și menținerea stocurilor de urgență, în sensul că și pentru stocurile specifice și pentru capacitățile de stocare destinate entităților centrale de stocare se aplică aceleași reglementări, astfel că locurile aferente rezervei de stat și rezervei de mobilizare, locurile în care se constituie și se mențin stocurile de urgență/stocurile specifice, precum și capacitățile de stocare destinate entităților centrale de stocare sunt asimilate antrepozitelor fiscale de depozitare,
- ținând cont că în lipsa adoptării reglementărilor care vizează stocurile specifice, precum și capacitățile de stocare destinate entității centrale de stocare, există riscul de a nu fi atinse obiectivele care să permită asigurarea stocurilor minime și menținerea unui nivel minim al stocurilor de țiței și/sau produse petroliere, în scopul garantării siguranței în aprovizionare, în cazul situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare, al situațiilor de urgență deosebită sau al situațiilor de criză locală,
- luând în considerare situațiile de eludare a prevederilor privind plata accizelor de către unii operatori economici care sunt autorizați ca antrepozitari, constatate de organele fiscale și necesitatea combaterii acestor fenomene, pentru asigurarea încasării veniturilor din accize la bugetul de stat,

- având în vedere planurile investiționale ale operatorilor economici din industria tutunului, precum și necesitatea creării cadrului legal pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice care ar putea contribui la creșterea veniturilor colectate la bugetul de stat,
- ținând cont de faptul că predictibilitatea fiscală joacă un rol important, precum și de solicitările mediului de afaceri din industria berii privind introducerea unui calendar de creștere graduală a nivelului accizei la bere, în vederea creșterii volumului pieței, concomitent cu nivelul taxelor colectate la bugetul de stat,
- luând în considerare că situația prezentată impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ potrivit, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, poate avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor din accize la bugetul de stat.

2.2. Descrierea situației actuale

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

1. În perioada 2022 - 2024, nivelul accizelor pentru bere a fost majorat succesiv, respectiv prin Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale, Legea nr. 370/2022 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale și Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

În prezent, nivelul accizelor pentru bere este prevăzut la nr. crt. 1 din anexa nr. 1 de la Titlul VIII – Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal și este de 4,62 lei/hl/1 grad Plato, iar potrivit art. 342 alin. (1) din Codul fiscal, nivelul accizelor aplicabil de la data de 1 ianuarie a fiecărui an se actualizează cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică.

2. La momentul actual, plata anticipată a accizelor se realizează în cazul livrării anumitor produse energetice și produse din grupa alcool și băuturi alcoolice din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat sau în cazul livrării produselor din tutun prelucrat din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat către clienți. De asemenea, plata anticipată a accizelor se efectuează și în cazul deplasării anumitor produse energetice și produse din grupa alcool și băuturi alcoolice din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat sau în cazul deplasării produselor din tutun prelucrat din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat către alte locuri

de depozitare, fără a avea loc livrarea produselor către cumpărător. Totodată, în cazul plății anticipate, sunt instituite reguli privind deplasarea produselor accizabile și documentele de însoțire, precum și reguli referitoare la livrarea produselor accizabile.

3. În prezent, potrivit art. 364 alin. (4) din Codul fiscal, locurile aferente rezervei de stat și rezervei de mobilizare, precum și locurile aferente operatorilor economici în care constituie și mențin exclusiv stocurile de urgență conform Legii nr. 360/2013 privind constituirea și menținerea unui nivel minim de rezerve de țiței și de produse petroliere se asimilează antrepozitelor fiscale de depozitare potrivit prevederilor din Normele metodologice.

De asemenea, prin Legea nr. 85/2018 privind constituirea și menținerea unor rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere au fost abrogate prevederile Legii nr. 360/2013, iar condițiile de constituire și menținere a unui nivel minim al stocurilor de țiței și/sau produse petroliere, în scopul garantării siguranței în aprovizionare, în cazul situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare, al situațiilor de urgență deosebită sau al situațiilor de criză locală au fost preluate în Legea nr. 85/2018.

Totodată, prin Ordonanța de urgență nr. 37/2024 privind desemnarea entității centrale de stocare din România și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul rezervelor de stat, Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale a fost desemnată ca entitate centrală de stocare din România.

4. În prezent, la art. 435 alin. (9) lit. b) din Codul fiscal, se prevede că tutunul brut sau parțial prelucrat poate fi comercializat numai către un operator economic din România autorizat ca antrepozitar pentru producția de tutun prelucrat sau către unități autorizate ca prim-procesatoare, ceea ce poate determina interpretări diferite care să conducă la interdicția de comercializare a acestor produse în alte state membre sau la export.

5. La momentul actual, există obligația ca produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal să fie realizate într-un antrepozit fiscal de producție tutun prelucrat atunci când producția acestora presupune utilizarea de tutun prelucrat sau conțin tutun prelucrat.

2.3. Schimbări preconizate

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

1. Se propune introducerea unui calendar de creștere graduală a nivelului accizelor pentru bere în vederea asigurării predictibilității fiscale pentru acești operatori economici. Totodată, se propune exceptarea de la prevederile privind actualizarea cu creșterea prețurilor de consum, a nivelului accizelor pentru bere având în vedere faptul că pentru acest produs se introduce un calendar de creștere graduală a nivelului accizei pentru perioada 2025 -2026, nivel calculat pe baza ratei mediei anuale a inflației din anul 2024.

2. Pentru evitarea riscurilor de neconformare la obligațiile fiscale ale operatorilor economici autorizați cu produse accizabile nou înființați, precum și în vederea prevenirii eludării prevederilor legale privind plata accizelor la bugetul de stat, se propune completarea art. 345 din Codul fiscal în sensul introducerii obligației de plată anticipată în cazul antrepozitelor care s-au autorizat începând cu 1 ianuarie 2024, în primele 36 de luni de valabilitate a autorizației și efectuarea unor corelări ca urmare a introducerii noilor dispoziții.

3. Având în vedere modificările legislative aduse prin Legea nr. 85/2018 și, respectiv Ordonanța de urgență nr. 37/2024, care vizează condițiile de constituire și menținere a unui nivel minim al stocurilor de țiței și/sau produse petroliere, în scopul garantării siguranței în aprovizionare, în cazul situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare, al situațiilor de urgență deosebită sau al situațiilor de criză locală, precum și dobândirea calității de entitate centrală de stocare din România de către Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, se impune completarea prevederilor din Codul fiscal în sensul că locurile aferente rezervei de stat și rezervei de mobilizare, locurile în care se constituie și se mențin stocurile de urgență/stocurile specifice, precum și capacitățile de stocare destinate entității centrale de stocare sunt asimilate antrepozitelor fiscale de depozitare.

4. Se propune reformularea art. 435 alin. (9) lit. b) din Codul fiscal în sensul clarificării posibilității de comercializare a tutunului brut sau parțial prelucrat și în alte state membre sau la export.

5. Având în vedere că în prezent, există obligația ca produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal să fie realizate într-un antrepozit fiscal de producție tutun prelucrat atunci când producția acestora presupune utilizarea de tutun prelucrat sau conțin tutun prelucrat, se propune crearea cadrului legal prin care se instituie regimul de antrepozitare și în cazul operatorilor economici care doresc să producă exclusiv produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal.

2.4. Alte informații:

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura în domeniul accizelor care vizează introducerea regimului de antrepozitare și în cazul operatorilor economici care doresc să realizeze producția exclusivă de produse care conțin tutun, destinate inhalării fără ardere, are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri întrucât oferă posibilitatea dezvoltării activității economice.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mld. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2024	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

4.8. Alte informații: Impact bugetar estimat din accize:

- pentru anul 2025 +0,033 mld. lei;
- pentru anul 2026 +0,043 mld. lei.

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. *Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ*

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:

- Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ va fi supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în data de pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor (www.mfinante.gov.ro).

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea titlului VIII "Accize și alte taxe speciale" din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

Ministrul finanțelor
Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

Ministrul justiției
Alina-Ștefania GORGHIU